

РЕШЕНИЕ

№ 3873

гр. София, 14.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XX КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 14.05.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

ЧЛЕНОВЕ: Миглена Недева

Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **3093** по описа за **2021** година докладвано от съдия Стефан Станчев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на процесуалния представител на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ срещу Решение от 10.02.2021 г. на Софийски районен съд /СРС/, НО, 95-ти с-в, постановено по н. а. х. д. № 13464/2020 г., с което е отменено Наказателно постановление № НП 13-508-20/03.04.2020 г., издадено от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, с което на основание чл. 221, ал. 2 от Закона за здравето /ЗЗдр/ на [фирма] са наложени 10 броя административни наказания „имуществена санкция“, всяко в размер от 1500 лв., за 10 различни нарушения на чл. 86, ал. 1, т. 1 от ЗЗдр, вр. с чл. 81, ал. 2, т. 4 от ЗЗдр в частта относно икономическите права на пациента.

С касационната жалба се навеждат оплаквания за неправилност на съдебното решение в частта, с която е отменено процесното НП, поради неправилно приложение на материалния закон, като се иска отмяната му и постановяване на ново, с което да бъде потвърдено НП като правилно и законосъобразно. С жалбата се излагат подробни аргументи относно законосъобразното провеждане на административнонаказателното производство и ангажиране на отговорността на лечебното заведение. Твърди се, че поначало правните норми съдържат общи, абстрактни правила за поведение, които нямат нужда от детайлизация с друга норма, какъвто е настоящият случай, въпреки че

има характер на принцип. Счита, че нарушението е доказано, тъй като на пациентите са начислени суми за дейности, които не са свързани с медицинска услуга, при това не еднократно, а за всеки ден престой. В тази връзка се твърди, че лимитирано в чл. 24а от Наредба за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ /Наредбата/ са посочени допустимите допълнителни услуги, сред които не са заплатените в случая административни, финансови и счетоводни такива.

Касаторът не се представлява в съдебно заседание, поддържа жалбата чрез депозирана писмена молба.

Ответникът – [фирма], се представлява от служител с юридическо образование. Оспорва жалбата с аргументи, изложени в представени писмени бележки.

Прокурорът от СГП изразява становище за неоснователност на жалбата.

XX касационен състав на АССГ, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е депозирана от надлежна страна в законоустановения срок в изпълнение на разпоредбата на чл. 211, ал. 1 от АПК, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

За да постанови решението си, районният съд е събрал писмени доказателства и гласни доказателствени средства, въз основа на които е установил фактическата обстановка, както следва:

От служители на ИА „Медицински надзор“ била извършена проверка на [фирма] по заповед на изпълнителния директор на агенцията, при която било установено, че лечебното заведение таксува пациентите да заплащат административни, финансови и счетоводни услуги, посочени в подписана от същите план-сметка, ведно с информирано съгласие за горните услуги. Цените съответствали на утвърдения ценоразпис. Това било квалифицирано като нарушение на чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето, за което срещу лечебното заведение е съставен АУАН с описани в него 10 отделни нарушения с посочената правна квалификация и при сходна фактическа обстановка. Въз основа на така съставения акт е издадено НП, с което на дружеството са наложени 10 отделни имуществени санкции, всяко в размер на 1500 лв.

За да отмени НП, районният съд е приел, че чл. 86, ал. 1, т. 1 от ЗЗдр е правна норма, която представлява принцип – тя е формулирана твърде общо и не съдържа конкретни задължения за лечебните заведения, следователно не може да бъде нарушена поради своето естество и не може да породи административнонаказателна отговорност сама по себе си, а чл. 81, ал. 2, т. 4 от ЗЗдр отново цитира принцип. Изложени са в решението мотиви, че няма изрична забрана за таксуване на пациентите да заплащат административни, финансови и счетоводни услуги, а напротив в чл. 24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ изрично се посочват недопустимите услуги и заплащането им, в които не попадат таксуваните от ответника. На следващо място, сочи се, че законът защитава икономическите права на пациентите, но тази защита зависи от тяхната воля – никой не може да натрапва защита на права, които не са претендирани от правоимащите, а в случая липсват данни пациентите да са имали някакви претенции, че са били накърнени техни икономически или други права. Въззивен съд сочи като съществено процесуално нарушение неправилно определяне дата на нарушението, като от страна на АНО е

приета дата на издаване на фактура, а не датата когато са платени услуги от пациенти. Видно от текста на НП, който е идентичен с този на АУАН в обстоятелствената част относно описаната фактичката обстановка, десетте нарушения, за които е ангажирана отговорността на дружеството, са извършени при сходни обстоятелства. Същите са реализирани във връзка с КП № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“, по която пациентите са заплатили допълнителни суми за „Храна съгласно дневно меню – 120. 00 лв.; Административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 660/720 лв.; Финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 669. 996/720 лв.“. В ИЗ на пациентите са приложени подписани от всеки пациент предварителна план-сметка, в която са отразени услугите, за които е направена констатация от проверяващите, че съответстват на представения ценоразпис. Посочено е, че предоставените и заплатени услуги не попадат в обхвата на чл. 24а от Наредбата за допълнително поискани услуги, което е нарушило икономическите права на пациентите. За дата на нарушенията са приети датите на издаване на фактури от дружеството.

Касационната инстанция не споделя извода на СРС, че неправилно като дата на извършване на нарушенията са посочени датите на издаване на фактурите, а е следвало да се посочи датата на плащане. В случая, доколкото нарушенията са такива, засягащи икономическите права на пациента с неправомерното начисляване на финансови и административни услуги, то именно датата на удостоверяване на извършената доставка на медицински услуги от страна на лечебното заведение представлява изпълнителното деяние, а не получаване на плащането по фактурите, което е без значение. Нарушението се състои в неправомерното изискване да се плати за услуги извън обхвата на визираните в чл. 24а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ допълнително поискани услуги. В тази връзка съдът намира, че правилно са посочени като дати на извършване на нарушенията датите на фактурите, тъй като именно с начисляването на тези разходи във фактурите са нарушени правата на пациентите.

В издаденото наказателно постановление липсва точно и конкретно описание на нарушенията, както и посочване на нарушените правни норми, поради което постановлението правилно е отменено от районния съд. Описаните като нарушени разпоредби на чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от ЗЗдр са общи и същите не съдържат конкретно задължение, което не е изпълнено, или забрана, която е нарушена. В случая, от страна на актосъставителя и административнонаказващия орган е следвало да се посочи конкретно нарушение по чл. 24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, ако такова е налице, относно допустимите допълнителни разходи. Друг въпрос е дали разпоредбата на чл. 24а от Наредбата изобщо забранява като недопустими констатираните, заплатени от пациентите разходи за храна, административни и финансови услуги. В тази връзка следва да се отбележи, че допълнително заплатените услуги, изброени в листа за ценообразуването, приложен към представените по делото план-сметки, като „оформяне и обработка на документи“, „поддръжка на компютърна система и софтуер“, „статистическа обработка“, „консумативи за административно обслужване“, „консумативи за финансово обслужване“ и др. не може да се приеме, че попадат в някоя от хипотезите на допустими допълнително поискани услуги по нормата на чл. 24а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата, които са точно възпроизведени в решението на въззивен съд.

Непосочването на точна правна квалификация, относима към извършените нарушения, бланкетното описване на разпоредби, без да е конкретизирано извършеното неправомерно деяние, води до неяснота относно това, в какво се изразява изпълнителното деяние, с което са нарушени правата на пациентите. От друга страна съдът не може да прецени дали ли е незаконосъобразно поведение на санкционираното лице и административно нарушение изобщо, което да предпоставя налагане на санкция. Цените са определени от ответното болнично заведение, няма данни пациент да твърди, че е изнудван да плаща такива суми против волята си; поисканите суми за всеки от случаите са платени и АНО не конкретизира как не са зачетени икономически права на пациента.

Тъй като са нарушени 42 и чл. 57 от ЗАНН, които регламентират задължителните реквизити от формата на АУАН и НП и гарантират реализиране на правото на защита на привлечения към административнонаказателна отговорност, както и възможността съда да провери доказаността на фактическите обстоятелства при извършване на нарушенията и относимостта им към приложената санкционна норма. Порокът е от категорията на съществения, който във всички случаи е самостоятелно основание за отмяна на НП, тъй като е довел до нарушаване правото на защита на нарушителя.

Поради изложеното, като е отменил наказателното постановление СРС е постановил правилен акт, който не страда от заявените с жалбата пороци и следва да бъде оставен в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2, вр. ал. 1 АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, и чл. 248, ал. 3 ГПК, вр. с чл. 144 АПК, XX касационен състав на АССГ

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 10.02.2021 г. на Софийски районен съд, НО, 95-ти с-в, постановено по н. а. х. д. № 13464/2020 г.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: 1.

2.